

**ПОЕТИКАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЖАНРУ ЕЛЕГІЇ
У ТВОРЧОСТІ МИХАЙЛА ІВАСЮКА****Лариса МАРКУЛЯК,**Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
larysamarkuliak@gmail.com**POETIC FEATURES OF THE ELEGY GENRE IN
THE WORKS OF MYKHAILO IVASIUK****Larysa MARKULYAK,**Chernivtsi National University named after Yuriy Fed'kovych,
ORCID ID 0000-0003-3329-6509, Researcher ID: E-2217-2016

Лариса Маркуляк. Поетикальні особливості жанру елегії в творчестві Михайла Івасюка. В мир художественного творчества М. Івасюк вошел в 30-х годах XX в. именно поэзией. Особенно же его литературная судьба была всецело поглощена поэзией после трагической утраты – гибели сына, талантливого композитора Владимира Івасюка. Среди поэтических жанров, которые стали основой творчества поэта после трагического апреля 1979 года, именно элегия оказалась наиболее актуальной, поскольку она изначально является песней об умершем, выражая оплакивание и скорбь. Невнимание литературоведов к жанру элегии в поэтическом творчестве Михайла Івасюка обуславливает **актуальность статьи. Научная новизна** заключается в том, что впервые системно проанализирован жанр элегии в творчестве М. Івасюка. Описаны специфические маркеры образной системы элегийного творчества буковинского поэта. Прокомментированы также основные мотивы поэзии М. Івасюка, в частности мотив памяти, мотив времени. **Методы исследования.** Основными методами являются культурно-исторический, биографический, а также сравнительный, что обусловлено конкретными целями работы и спецификой анализированного материала. **Выводы.** Доказано, что мир элегии Михайла Івасюка основан на авторской экзистенции, связанной с непоправимой утратой – смертью сына. Обращение поэта к жанру элегии целиком мотивировано, поскольку элегию исследователи относят к песенному жанру, который отображает скорбь и первично использовался в процессе погребения умершего человека. Следует отметить, что элегии М. Івасюка насыщены различными стилистическими красками. Таким образом, элегия в поэтическом творчестве Михайла Івасюка приобретает обновленные очертания, для нее характерен стилистический полифонизм и разнообразная жанровая интонация. Изысканность поэтического авторского языка обусловила появление высокоэстетических приемов элегийной лирики общеевропейского уровня.

Ключевые слова: элегия, жанр, мотив, лирический герой, образная система.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими завданнями. У творчості буковинського письменника Михайла Івасюка чималий масив становлять насамперед романні полотна. Проте поезія вабила його завжди. Відомий літературознавець, поет, член національної спілки письменників України Борис Бунчук зазначає: “Творчі сили Михайло Івасюк поклав на прозу. Однак поезія супроводжувала його все життя. Творчість його розпочалася поезією, поезією вона й завершилася. Він, власне, мусив писати вірші: цього вимагало специфічне світовідчуття лірика”¹. Справді, своє входження в літературу Михайло Івасюк розпочав у середині 30-х років XX ст. саме з поезії. Поезія – та сфера, що стає прихистком для поета “від розпачу – нанизуючи крізь запону сліз рядки”² в ту трагічну для всієї родини весну 1979 року, коли за нез'ясованих обставин загинув син – відомий український композитор Володимир Івасюк. “Ці вірші вражають надлюдською мужністю і витривалістю автора, зворушують пощадною ширістю й трагізмом. Вони належать до найвищих злетів людського чуття, найвищих мистецьких осягнень”, – слушно зауважив літературознавець Анатолій Добрянський³. Михайло Івасюк інстинктивно шукає

рятунку в поетичному слові. І хто може знати, скільки духовного зусилля було потрібно поетові, щоб створювати поетичні шедеври! Тільки художнє слово відчуває поетове горе сповна, лише творчості єдиній він може виказати всю неймовірну тугу, яка пройняла все його ество: “Тому я викричуся в ці рядки/ на почорнілому папері,/ аби вони, незграбні й кволі,/ ввібрали/ у свої обвуглені слова і звуки/ мої нестерпні болі/ й хоч крапельку розпуки”⁴. Поетичній творчості поет звиряє свої думки, лише вона може “затримати” життя сина, що є рятівним для поета. Митець перебуває в постійному пошукові асоціацій з образом сина: це ті ниточки, які допомагають поетові боротися з відчаєм утрати.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано розв'язання проблеми. Сучасні літературознавці привертати свою увагу до письменницької особистості Михайла Івасюка, адже його творчість органічно вpleтена в загальноукраїнський літературний процес, виявляючи при цьому буковинський колорит в тематичному та мовностилістичному зрізах. Серед дослідників творчого спадку письменника – Б. Мельничук, який звертався до аналізу романної творчості нашого автора. Окремі публікації стосуються поезотворчості митця, однак це

¹ Lazaruk M. Novi vydnoкраi poetychnoi tvorchoosti. Ivasiuk M. Vybrani poezii [A new frontier of poetic creativity. Ivasiuk M. Selected poetry], Chernivtsi: Bukrek, 2012, P. 9 [in Ukrainian].

² Ivasiuk M. Vybrani poezii [Selected poetry], Chernivtsi: Bukrek, 2012, P. 78 [in Ukrainian].

³ Lazaruk Myroslav. Novi vydnoкраi poetychnoi tvorchoosti..., op.cit., P. 3.

⁴ Ivasiuk M. Vybrani poezii..., op.cit., P. 83.

переважно наукові спостереження над мовними особливостями його поезії, розмисли про віршову структуру, а також дослідження тематико-стильових особливостей поезії. Зокрема, відомий літературознавець Б. Бунчук підмітив: “Вірші справжнього буковинця і твердого українофіла виразно позначені захопленням французьким літературним символізмом”⁵. Учений впевнений, що “велика розмова (і не одна!) про поезію Михайла Івасюка ще попереду. Він був справжній поет”⁶. Аналіз жанрового спектру поезії Михайла Івасюка у наукових розвідках літературознавців майже повністю відсутній. Не ставала об’єктом спеціального вислідку й елегійна творчість Михайла Івасюка, тому **мета нашого дослідження** – заглибитись у світ авторської елегії, з’ясувати поетикальні особливостей жанру елегії.

Виклад основного матеріалу дослідження. Серед жанрів, які стали осердя поетичної творчості М. Івасюка, елегія виявилась найактуальнішим особливо після трагічного квітня 1979 року, адже вона “стосується жалісливих подій, ...елегії співаються як пісні померлим, виражаючи плачі та сум...”⁷. Проте Б. Іванюк зауважив, що “домінуючою ознакою її (елегії – Л. М.) жанрового стилю стає жанрова інтонація”⁸. Саме вона формує “статус” елегії, її модифікації (елегія-сповідь, елегія-спогад, любовна елегія, елегія на смерть тощо).

Загальну елегійну тональність збірки Михайла Івасюка “Елегії для сина”, а також тих поетичних текстів, які ввійшли до “Вибраних творів” (2012 р.), створюють такі поезії: “Елегія”, “Від усього можу захиститись”, “Як місяць не зійде”, “Я викричався”, “Упав мій розпач”, “Ночами прокидаюся...”, “Кому повім печаль свою”, “Я не годен ховати серце”, “Нічого не змінилось”, “Я повертаюся до твого світла”, “Хворіють вікна”, “Моя самотність починається” та деякі інші. Поет постійно перебуває в опозиційних координатах день-ніч, світло-темрява, сон-пробудження, життя-смерть, а домінує над ними екзистенційний стан самотності (“Живу у німоті зятій./ у спогадах./ як в рідній хаті./ приречений стояти на вітрах./ самітній і чужий./ неначе хворий птах”)⁹. Цей стан батька важко комусь порушити. Поет бачить метаморфози, які відбуваються з навколишнім світом (зміна пір року, зміна дня на ніч), а об’єкт споглядання, образ сина стає більш зримим. У світі елегій М. Івасюка об’єкти втратили свою первісну природу, набуваючи нових смислів. Саме художні засоби увиразнюють їх смислове наповнення. Тому таким присутнім стає образ місяця, що отримує нову конотацію: “Ось місяць витріщивсь зухвало./ Як око сірої сови” (поезія “У мене вже немає болю”). Або ж символічний образ вікон, які “хворіють на важке безсоння”, наче є співчутливими учасниками трагедії поета, бо ж його “чекання теж не знає сну” (поезія “Хворіють вікна”). Чи персоніфіковані образи телефонного дзвінка, поштової скриньки: “Моя самотність починається/ від глухоти./ від німоти/ дзвінка у коридорі/

та спорожненої раптово скриньки./ в яку так рясно падали колись листи...”¹⁰. Поет також зазнав певних метаморфоз: утративши звичний погляд на речі, він наче сторонній спостерігач усього, що відбувається навколо. Це своєрідна ініціація, адже вона “завжди увиразнює “відмирання” неактуальних моделей життя та відродження новітніх, відповідних запитам суб’єкта, який пережив глибокі внутрішні трансформації”¹¹. Відчутний конфлікт власного життя з життям навколишнім: “Від болю я кричу/ на велелюднім роздоріжжі./ А юрмища – в німім снуванні./ тролейбусні дзвінки в мовчанні./ Від друзів і знайомих – ані слова./ Усе живе і неживе забуло мову”¹². Після трагічної події власне автор живе за інерцією, він набуває впевненості поступово, ця рана така ще свіжа, проте вона є незворотною, вона на все життя. Навколишній світ наче зупинився, наче “нічого не змінилось, нічого...”. Розум помутнів, руки опустились, серце не може сприйняти того, що відбулося. Посутнє, те, що наповнювало поета життєвою енергією, раптом стає незначним, другорядним. Автор охоплений відчасом, навіть зорі вже не освітлюють шлях: “А нині чорний відчай хоче потягти/ мене у сіті темні/ і викинути на пустинний берег./ де овиду немає і зогнили зорі”¹³. Метафора “зогнили зорі” наділяє цю поезію особливою емоційною наснаженістю.

Час є тим мотивом, який превалює у більшості елегій. Хоча ліричний герой прагне згадувати кожну, навіть найнезначнішу деталь, пов’язану із сином, проте й дуже вразливий до згадок: “Ти любив дерева ті./ що родять./ і ті, що тішать/ тінню і пташками./ Коли ішов у гаї./ не бив їх прутом по гілках./ Коли ж схилився до квіток./ то пошепки освідчувався/ їм в коханні./ Як вітер дув/ у чарівну сопілку/ на галлях твого дитинства./ ти посміхався –/ по травах бігли коники зелені”¹⁴. Іноді він навіть прагне сховатися від спогадів: це цілком зрозуміло, адже надто свіжою є батьківська рана, пов’язана зі смертю рідної людини. Риторичне запитання слугує увиразненню відчаю ліричного героя: “Куди ж нам сховатись –/ Мені й моїй тузі – /Від згадок, як птахів/ На темнім галуззі./ Й людей, що спитують: // – Де ж син твій чудесний, /Що в нашому серці Розбуджував весні?”¹⁵.

Традиційна форма елегії (а це “жанр медитативної лірики меланхолійного, почасти журливого змісту без чіткої композиції”¹⁶ у поетичному доробку М. Івасюка в основному збережена. Загалом ці елегії виписані у спокійному медитативному ключі, а далі розширюються їхні смисли завдяки використанню анафори, що увиразнена градацією, за допомогою якої поет підсилює мотив туги. У такому ключі написаний вірш “Усе мені болить”: “Болять мені і світло/ твоїх ліричних пальців./ що падали пташками/ на клавівші роля...// Болять мені ці стоси/ блакитного паперу./ які я покриваю/ ночами чорним горем./ Болять мені нестерпно/ твої всі манускрипти –/ я чую в них твій голос/ і

⁵ Lazaruk Myroslav. Novi vydnoкраi poetychnoi tvorchosti..., op.cit., P. 13.

⁶ Ibidem, P. 14.

⁷ Syvokin H. M. Davni ukrainski poetyky [An ancient Ukrainian poetics], Kharkiv: Vyd-vo Kharkivskoho derzhuniversytetu, 1960, P. 79 [in Ukrainian].

⁸ Ivasiuk B. P. Zhanrolohichniy slovnyk: Liryka [A genre dictionary: Lyrics], Chernivtsi: Ruta. 2001, P. 40 [in Ukrainian].

⁹ Ivasiuk M. Vybrani poezii... op.cit., P. 89.

¹⁰ Ibidem, P. 217.

¹¹ Literaturoznavcha entsyklopediia: U dvokh tomakh [A literary encyclopedia. In two volumes], Avt.-ukl. Yu.I. Kovaliv, K.: VTs “Akademiia”, 2007, T.1, P. 422 [in Ukrainian].

¹² Ivasiuk M. Vybrani poezii..., op. cit., 2012, P. 88.

¹³ Ibidem, P. 88.

¹⁴ Ibidem, P. 211.

¹⁵ Ibidem, P. 80.

¹⁶ Literaturoznavcha entsyklopediia..., op.cit., T.1., P. 318.

дихання твоє,/й магнітофонні плівки/ із інтерв'ю з піснями,/ листи і телеграми,/ занадто лаконічні...¹⁷. Ліричний герой прагне доторкнутися до найтонших сенсів екзистенції, що можна побачити у поезії “Моя самотність починається”. Тут елегійне звучання поєднане з іншою тональністю, зокрема драматизацією поетичної оповіді, що підсилюється різноманітними художніми засобами. У вірші ностальгійно-меланхолійний настрій ліричного героя під впливом глибокої депресії перероджується у мотив самобичування: “Все суще в ріднім краї/ повинно розбудити в собі ката/ і виривати з бруку/ гранчасті каменюки/ й жбурляти в мене./ аби заюшилось моє обличчя/ в крові/ і злиплось на чолі/ волосся посивіле”¹⁸. Ця поезія побудована як звернення до умовного адресата, тому можна стверджувати про “зближення” двох жанрів: елегії та вірша-заклику, для якого притаманний пафос закличності. Метафори, які використані в цій поезії, спонукають уявного адресата до дій, обов'язкових для виконання. Важливої ролі у змалюванні складного екзистенційного стану ліричного героя набувають порівняння (“я ходитиму/ кульгавою примарою/ на цій землі./ яку мій Син любив і пестив./ як дівчину з розквітлим грудьми”); “щоб я ходив скривавленим ізгоєм/ у ранах, і синцях, і згоїнах./ а перехожі/ шарахалися у боки./ мов від зачумленого маніяка”; “щоб бачив я довкола себе/ лиш море, наче незастиглу лаву./ де обрію й птахів немає”. Напруга психологічного стану ліричного героя досягає свого апогею у фінальних рядках поезії: “Убийте свої почуття./ щоб я синів з напруги./ коли тягтиму за собою тінь свою.// Усе зробіть –/ це вам під силу! – щоб на стільці самотності своєї/ сидів я./ немов на електричному стільці”¹⁹.

В образній системі елегій М. Івасюка важливу роль відіграє образ спогаду як ключового мотиву, художньо інтерпретованого автором. У вірші “Елегія” поет прагне позбутися сумних думок, занурившись у творчість: “У праці забуваюся. Щоразу/ Здаюсь собі таким, як був раніш./ Пливають слова, вкладаються у фрази/ Або шикуються слухняно в вірш”²⁰. Проте так триває недовго. Поет малює спогади про життєві стежки Володимира Івасюка. Автору вчувається музика, створена сином: “Із серця ноти з дзвоном-передзвоном – / Мабуть, готова пісня чи прелюд, –/ Неначе спілі ягоди із грона./ На нотний стан із трепетом падуть”²¹. Поет використовує рефрен, який увиразнює основний мотив вірша: “І спогади, немов фіранки білі/ У сутінках, ворухаються в мені”²². Так, у поезії “Спогад про тебе” поет розпросторує мотив ностальгії, спогаду, розширює семантичні межі цього мотиву. У вірші оприявнений екзистенційний конфлікт між прагненням побачити сина, вийти із жахливого сну, марення й усвідомлення жахливої реальності. Використання тематичної анафори артикулює екзистенцію поета, позаяк перед очима протікає життя, в центрі якого – його улюблений син: “Спогад про твоє дитинство/ такий живий,/ що я можу його обняти./ як небо в

чистих водах річки.// Спогад про ту весняну днину./ коли ти не прийшов додому./ такий живий./ що падаю щомиті в вічність./ не маючи надії на воскресіння”²³. Цей ірреальний світ, світ спогадів, у якому живе поет, дещо його заспокоює, “збалансовує” його душу, адже вимальовує гармонійні стосунки батька з сином, їхнє відчуття одне одного. Митець усвідомлює, що втрата сина – не є особистою, адже осиротіло українське мистецтво, українська пісня, осердям якої був Володимир Івасюк. Важливо, щоб нащадки це пам'ятали: “вірую –/ твої благословенні тридцять років/ не стануть жовтим листям./ що люди сплячуть увосени”²⁴. М. Івасюк вписує творчість сина в огроми відомих імен як особливу гілку творчого саду українських митців, які збагачували українську культуру, наповнювали суспільство нектаром українського духу. “Сад Воробкевича” тут вочевидь є алюзією на Сквородинівський “Сад Божественних пісень”: “я повертаюся до твого світла/ і сповнююся ним./ як сповнюються бджолами, пташками /і шелестами вітру/ черешні саду Воробкевича./ устеленого і твоїми днями та роками”²⁵.

Чимало елегій-спогадів марковані домінуючим мотивом “втраченого раю”. Такими є поезії “Дзвін спижевий бамкає...”, “Святові, мабуть, кінець...”, що засвідчують кардинальну зміну авторської парадигми сприйняття іншого, чужого йому світу, який спорожнів, став бляклим, адже у ньому нема сина: “Світ змалів – нікчемна горошина. Кожен ходить у скляному гробі./ Нікому вже і кричати про бі”²⁶; “Душа кривавиться / у будень і неділю./ І не загоїть вже її ніяке зілля”²⁷. Поет тепер не реагує на красу світу, природа для нього онімїла. Весна ж для нього позбавлена всіляких принад: вона уособлює почуття втрати, порожнечі: “Весна. А в моїм серці/ не розцвітають вишні –/ В полярну ніч не може/ Ніщо в мені цвісти”²⁸. Поетову тугу та відчай підсилюють риторичні запитання: “Чому весна, яка несе/ всім людям втіху./ ступає боязко навшпиньках/ повз хату мого сина./ немов боїться марева/ фатального полону?// Чому здригається/ від шелесту дерев коло балкона?”²⁹. У поезіях кінця 70-х – початку 80-х сфокусовано концепт “самотність”: вона тепер домінуватиме в елегіях М. Івасюка. Втрата асоціюється зі смертю самого автора, пустка, порожнеча, самота тотожні концепту смерті. Автор вважає себе епіцентром усього світового болю, світових кривд: “У мені киплять всі болі світу – Вдерлись в серце з швидкістю боліду.// У мені горять всі кривди віку/ Й оголились рани – їх без ліку”³⁰. Поет використовує прийом контрасту, самотність вступає в опозицію до краси світу, в якому жив син: “Усе мені болить. Болить моя самотність/ і марення, і сни, які приходять пізно. Болить мені і світло/ твоїх ліричних пальців./ що падали пташками/ на клавіші рояля”³¹. Тепер шлях поета нікуди не веде, творчість його є марною. Його мандрівка – це мандрівка самотника, який прагне вже в іншому вимірі зустрітися з сином, бажає яко-

¹⁷ Ivasiuk M. Vybrani poezii..., op.cit., P. 129.

¹⁸ Ibidem, P. 218.

¹⁹ Ibidem, P. 220.

²⁰ Ibidem, P. 102.

²¹ Ibidem, P. 102.

²² Ibidem, P. 102.

²³ Ibidem, P. 105.

²⁴ Ibidem, P. 100.

²⁵ Ibidem, P. 101.

²⁶ Ibidem, P. 204.

²⁷ Ibidem, P. 117.

²⁸ Ibidem, P. 92.

²⁹ Ibidem, P. 117.

³⁰ Ibidem, P. 204.

³¹ Ibidem, P. 129.

мога швидшого наближення цієї зустрічі: “Для мене позникали всі дороги./ Зосталася лише одна – до тебе/ І нею мушу йти до згину, до знемоги/ Мов той святець, що сліпо йде до неба./ Не визнаю поразок, ані перемоги – / Мені вже нічогосінько не треба”³². Життєва дорога без сина – це не екзистенція автора. Вона обезкрилює поета, приносить йому лише тугу самотності і відчуття відчаю. Поетичні рядки “У грудях б’ється страх,/ неначе дикий птах.// Душа кривавиться/ у будень і неділю,/ І не загоїть вже її ніяке зілля”³³ передають екзистенційну тривогу, відчай за втраченим раєм. І лише спогади у ці моменти відчаю рятують поетову душу: “Завжди,/ коли долає туга,/ я повертаюся до твого світла й проймаюсь голосом/ співучих трав твого дитинства/ і сповіддю твоєї скрипки і росяля.// Тоді моє обличчя/ ледь-ледь світлішає./ мов у дитини, \ що плакала занадто довго”³⁴.

Видастся, що форму вільного вірша (верлібра) для багатьох творів збірки поет обрав дуже вдало, відповідно до свого емоційного стану. Ритміка віршів “Елегії для сина” часто “нерівна”, спазматична, що вказує на стан ліричного героя. Ця, здавалося б, невикінченість форми цілком умотивована. Таку невикінченість, “усіченість” допомагають створити різноманітні засоби образності, зокрема анафори, якими автор активно послуговується. До прикладу, у вірші “У мене вже немає болю” подибуємо кілька поширених анафор: “У мене вже немає болю. // У мене вже немає слів. // Я вже не той, що був раніше. // Я вже повік закама’янів”³⁵, поезія “Прийди в мій сон” стилістично збагачена тематичною анафорою: “Прийди в мій сон./ розрадь мене...// Прийди в мій сон / і мовчки поклади долоню на плече/ і тугу одведи”³⁶. У вірші “Усе мені болить...” поет “виводить” на початок віршорядків дієслово із семантикою душевного болю. Вдаючись до анафори “болить”, (оскільки вона виражена одним словом, увиразнює мотив туги, розпачу, вважаємо її тематичною), автор виказує нестерпний душевний біль, що не минає: “Болить моя самотність...”, “Болить і порожнеча./ де вітра розквітала”, “Болить мені і світло/ твоїх ліричних пальців”, “Болять мені нестерпно твої всі манускрипти...”³⁷. Поезія “Я не годен ховати серце” репрезентує поета – сильну особистість, яка відсторонюється від людей, проте попри невимовний біль, намагається на людях не виказувати своє горе, навіть приборкати відчай. Цим самим поет накопичуватиме свої життєві ресурси для збереження пам’яті про сина: “Ходитиму, немов сновида./ вулицями міста./ якими ще лунають кроки.// Розмовлятиму з тобою – / ти ж перейшов в моє ество./ щоб жити в нім до мого скону.// Я не годен ховати серце в тишу./ мов рану у бандаж, – воно там задихнеться./ й не зможу думати про тебе”³⁸.

В окремих поезіях автор використовує традиції фольклорного нарративу, що потверджує зокрема образний паралелізм: “Як місяць не зійде./ то став цей осліпне./ Сховаються зорі./ бліді, непривітні” (“Як місяць не зійде”); “Мені кажуть./ Бережи своє серце.// А я не маю серця – / воно у мого сина” (“Мені кажуть”); “Дивлосьь в блакитне небо./ В таке, як твої очі./ Та сонця не впізнаю – / Лице його в сльозах” (“Весна”).

Висновки та перспективи подальших досліджень.

Таким чином, елегія у поетичній творчості М. Івасюка постає в оновлених виявах, її притаманний стилістичний поліфонізм та розмаїта жанрова інтонація. Вишуканість поетичної мови автора зумовила створення високоестетичних зразків елегійної лірики загальноєвропейського рівня. Перефразовуючи походження назви “елегія”, можемо стверджувати, що Михайло Івасюк обрав власний музичний супровід для виконання елегій для сина.

Зважаючи на недостатнє звернення літературознавців до поезотворчості Михайла Івасюка, вважаємо перспективним дослідження інших поетичних жанрів, до яких звертався автор, зокрема жанру молитви.

Markulyak Larysa. Poetic features of the elegy genre in the works of Mykhailo Ivasiuk. In the works of Bukovinian writer Mykhailo Ivasiuk, the main array consists of novels. However, poetry has always attracted him. In fact, it was through poetry that M. Ivasiuk entered the world of art in the 1930s. His literary destiny was especially connected with poetry after the tragic loss – the death of his son, the talented composer Volodymyr Ivasiuk. Among the poetic genres that became the basis of the poet's work after the tragic April 1979, it was the elegy that proved to be the most relevant, as it originally meant a song over the dead, expressing mourning and sorrow. This genre of poetic work of Mykhailo Ivasiuk was not in the field of view of literary critics, which led to **the relevance of the article. The aim of the study.** Having delved into the world of Mykhailo Ivasiuk's author's elegy, we analyzed the poetic features of this genre. **Research methods.** The main methods were cultural-historical, biographical, as well as comparative, due to the specific objectives and specifics of the analyzed material. **The scientific novelty** lies in the fact that for the first time the genre of elegy in the works of M. Ivasiuk was systematically analyzed. Specific markers of the figurative system of the elegiac work of the Bukovinian poet are described. The main motives of M. Ivasiuk's poetry are also commented, in particular the motive of memory, the motive of time. **Conclusions.** It is proved that the world of Mykhailo Ivasiuk's elegy is based on the author's existence connected with the irreparable loss – the death of his son, composer, legend of Ukrainian song culture of the 70s of the XX century Volodymyr Ivasiuk. The poet's appeal to the genre of elegy is fully motivated, because the elegy researchers refer to the song genre, which reflects the longing and was originally used in the burial of the deceased.

Elegy in the poetic works of Mykhailo Ivasiuk appears in renewed manifestations, it is characterized by stylistic polyphony and various genre intonation. The sophistication of the author's poetic language led Paraphrasing the origin of the name "elegy", we can say that Mykhailo Ivasiuk chose his own musical accompaniment to perform elegies for his son.

Key words: elegy, genre, motive, lyrical hero, figurative system.

Маркуляк Лариса – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Автор близько 50 наукових та навчально-методичних праць. Наукові інтереси: культурологія, мистецтвознавство, історія української літератури (40-50-х рр. XX ст.), методика викладання української літератури.

Markulyak Larysa - Candidate of Philology, Associate Professor of the Department of Ukrainian Literature of Chernivtsi National University named after Yuri Fedkovych. The author of about 50 scientific and educational-methodical works. Scientific interests: cultural studies, art history, Ukrainian literature (40-50s of the 20th century), Methodology of teaching Ukrainian literature.

Received: 17.08.2020

Advance Access Published: September, 2020

© L. Markulyak, 2020

³² Ibidem, P. 128.

³³ Ibidem, P. 117.

³⁴ Ibidem, P. 100.

³⁵ Ibidem, P. 75.

³⁶ Ibidem, P. 132.

³⁷ Ibidem, P. 129.

³⁸ Ibidem, P. 96.